

Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu kufukuzwa

Government of South Australia
Department for Education

Swahili / Kiswahili

Kufukuzwa ni matokeo ya tabia ya mda mrefu na nzito zaidi ambayo inaleta hatari isiyoweza kudhibitiwa kwa afya, usalama na ustawi wa wanajamii wa shule.

Ikiwa mwanafunzi atafukuzwa shuleni kwao, inamaanisha kuwa hahudhuria shule yao kwa kati ya miezi 6 na 18. Uamuzi huu unafanywa na Mkuu wa Shule, au mtu anayekaimu nafasi yako.

Ikiwa kufukuzwa ni kwa shule zote za serikali, inamaanisha kuwa mwanafunzi hawezi kuhudhuria shule yoyote ya serikali kwa kati ya miezi 12 na miaka 5. Mtendaji Mkuu, Idara ya Elimu hufanya maamuzi haya.

Ni wanafunzi walio na umri wa miaka 16 tu au zaidi wanaweza kufukuzwa.

Nifanye nini ikiwa mtoto wangu amefukuzwa

Kabla ya Mkuu wa Shule kufanya uamuzi kuhusu kufukuzwa shuleni, lazima kwanza amsimamisha mtoto wako kwa siku 20. Hii inaitwa 'kusimamishwa kusubiri maelekezo'.

Ikiwa Mkuu wa Shule anataka Mtendaji Mkuu azingatie kumfukuza mtoto wako katika shule zote za serikali, lazima kwanza amsimamisha mtoto wako kwa siku 30.

Ndani ya siku 20 au siku 30 za kusimamishwa, mkutano unaoitwa 'Mkutano wa Maelekezo' utafanyika ili:

- wewe, mtoto wako na shule mnaweza kusikia taarifa zote na maoni ya kila mtu mwingine
- maamuzi yanaweza kufanywa kuhusu mbinu bora ya tabia ya wasiwasi.

Shule itawasiliana nawe ili kukueleza kwa nini Mkuu wa Shule anafikiria kumfukuza mtoto wako na kushiriki maelezo kuhusu kile kilichotokea.

Daima ni muhimu kusikia pande zote za hadithi na kufanya kazi na shule na mtoto wako. Inaweza kusaidia:

- kutulia
- kuzungumza na mtoto wako kuhusu kile kilichotokea
- kuzungumza na shule kuhusu kile kilichotokea.

Fanya kazi pamoja na shule na mtoto wako kujiandaa kwa ajili ya Mkutano wa Maelekezo (ona ukurasa wa 2 kwa taarifa kuhusu Mkutanowa Maelekezo).

Sababu za kwa nini Wakuu wa Shule wanaweza kuamua kufukuza

Kufukuzwa ni jibu au tokeo kubwa zaidi ambalo linaweza kutolewa.

Kufukuzwa kunatumika katika hali ambapo tabia hiyo inaleta hatari isiyoweza kudhibitiwa kwa afya, usalama na ustawi wa wanajamii wa shule.

Kukusanya taarifa kuhusu kilichotokea

Shule itakusanya taarifa ili kumsaidia Mkuu wa Shule kuelewa kilichotokea.

Watajaribu kujua maoni ya mtoto wako.

Shule itafanya wawezavyo kubadilika kuhusu wakati na jinsi mtoto wako anavyoshiriki mawazo yake kuhusu kilichotokea.

Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu kufukuzwa

Jinsi Mkuu wa Shule anavyofanya uamuzi

Mkuu lazima afanye uamuzi wa haki. Kuna mambo mengi wanayohitaji kufikiria kabla ya kufanya uamuzi wao. Kwa mfano:

- habari kutoka kwa watu wengine
- mtazamo wa mtoto wako
- uzito wa tabia na mara ngapi hutokea
- mahitaji ya mtoto wako na ni usaidizi gani ambao wamepewa ili kumsaidia kuishi kwa usalama na vyema.

Sheria inasema nini

Sheria (Sheria ya Elimu na Huduma za Watoto ya 2019) inasema Mwalimu Mkuu anaweza kumfukuza mwanafunzi ikiwa anaamini kuwa mwanafunzi:

- amekuwa na vurugu au kutisha vurugu
- alitenda kwa njia inayotishia usalama au ustawi wa mwanafunzi, mfanyakazi au mtu mwingine anayehusishwa na shule (kwa mfano uonevu, unyanyasaji wa kijinsia, matusi, unyanyasaji wa rangi.)
- alitenda kinyume cha sheria
- kuvuruga ufundishaji na ujifunzaji.

Sheria (Sheria ya Elimu na Huduma kwa Watoto ya mwaka 2019) inasema Mtendaji Mkuu anaweza kumfukuza mwanafunzi katika shule zote za serikali ikiwa anaamini kuwa mwanafunzi:

- amekuwa na vurugu au kutishia vurugu
- alitenda kwa njia inayotishia usalama au ustawi wa mwanafunzi, mfanyakazi au mtu mwingine anayehusishwa na shule (kwa mfano uonevu, unyanyasaji wa kijinsia, matusi, unyanyasaji wa rangi.)
- alitenda kinyume cha sheria.

Shule itawasiliana nawe

Mkuu wa Shule au mfanyakazi mwingine anayekaimu nafasi ya Mkuu wa Shule atawasiliana nawe haraka iwezekanavyo baada ya uamuzi kufanywa wa kumsimamisha kazi mtoto wako akisubiri maelekezo.

Watazungumza na wewe na mtoto wako kuhusu yafuatayo:

- sababu za Mkuu wa Shule kufikiria kufukuza
- urefu wa maagizo yanayosubiri kusimamishwa (siku 20 au siku 30)
- kwamba mtoto wako hawezi kuwa kwenye maeneo ya shule wakati wa kusimamishwa
- kwamba shule itakupa notisi ya maandishi na nakala ya karatasi hii ya ukweli

- nini cha kutarajia katika Mkutano wa Maelekezo, kwa mfano, ni nani atakuwepo
- kwamba unaweza kuleta msaidizi au mtetezi kwenye Mkutano wa Maelekezo. Shule pia inaweza kutoa wakili wa shule ikiwa ungependa hili lifanyike
- kwamba mfanyakazi ataungana nawe na mtoto wako kabla ya Mkutano wa Maelekezo.

Wakili wa shule

Wakili wa shule ni mfanyakazi katika shule ya mtoto wako. Wanaweza:

- kukusaidia wewe na mtoto wako kushiriki katika Mkutano wa Maelekezo
- pata maoni yako na ya mtoto wako kabla ya Mkutano wa Maelekezo
- kuwaambia watu katika Mkutano wa Maelekezo kile wewe na mtoto wako mnafikiri
- kusaidia kuhakikisha Mkutano wa Maelekezo unalenga kile kinachomfaa mtoto wako
- kukusaidia kuelewa maamuzi yaliyofanywa, nini kitafuata na haki yako ya kukata rufaa mtoto wako akifukuzwa
- kusaidia kumweka mtoto wako akiunganishwa shuleni akiwa amesimamishwa kazi
- msaidie mtoto wako kuungana tena na shule mwishoni mwa kufukuzwa, ikiwa atarudi baada ya muda wa kufukuzwa kuisha.

Kufukuza ukisubiri maelekezo

Mtoto wako atabaki nyumbani chini ya uangalizi wako.

Shule haihitajiki kumpa mtoto wako kazi ya shule wakati wa kusimamishwa.

Shule inaweza kuamua kukupa kazi ikiwa itamfaidi mtoto wako.

Mkutano wa Maelekezo

Mkutano wa Maelekezo utafanyika na:

- wewe
- mtoto wako
- wafanyakazi wa shule
- Wafanyakazi wa Idara ya Elimu kutoka Huduma za Usaidizi kwa Wanafunzi au Huduma za Elimu ya Asili.

Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu kufukuzwa

Kabla ya Mkutano wa Maelekezo Mkuu wa Shule atafikiria:

- ni huduma gani zinaweza kumsaidia mtoto wako. Shule itaomba ruhusa yako ikiwa wanataka kualika huduma zingine kutoka kwa Idara ya Elimu, idara zingine za serikali au mashirika ya kijamii kwenye Mkutano wa Maelekezo.
Huduma za Usaidizi kwa Wanafunzi lazima zihudhurie Mikutano ya Maelekezo wakati Mkuu wa Shule anazingatia kufukuzwa, kwa wanafunzi wa asili (Aboriginal), wanafunzi wenye ulemavu na wanafunzi katika malezi
- njia za elimu au mafunzo kulingana na umri wa mtoto wako
- nini kitakachosaidia kila mtu kushiriki katika Mkutano wa Maelekezo. Kwa mfano, ikiwa mkalimani anahitajika.

Katika Mkutano wa Maelekezo wewe na mtoto wako mtapata fursa ya:

- kusikia wasiwasi wa shule kuhusu tabia hiyo
- kujibu hoja
- toa taarifa nyingine yoyote ambayo ungependa Mkuu wa Shule ayafikirie anapoamua kama kufukuzwa kutatokea
- jadili jinsi mtoto wako anavyoweza kurekebisha madhara ambayo huenda yamesababishwa na tabia hiyo.

Kisha Mkuu wa Shule anaweza kuamua:

- kumfukuza mtoto wako shuleni
- kupendekeza kwa Mtendaji Mkuu kwamba mtoto wako anapaswa kufukuzwa kutoka shule zote za serikali.

Ikiwa Mkuu wa Shule ataamua kutomfukuza mtoto wako, anaweza kuamua kumtenga mtoto wako kwa kati ya wiki 4 na 10. Unaweza kupata maelezo zaidi kuhusu kutengwa kwenye [Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu karatasi ya ukweli ya kutengwa](#).

Ikiwa Mkuu wa Shule ataamua kutomfukuza au kumtenga mtoto wako, anaweza kurudi shuleni baada ya kusimamishwa.

Mpango wa usaidizi wa tabia utaandaliwa na wewe na mtoto wako.

Mpango wa usaidizi wa tabia

Mpango wa usaidizi wa tabia unatengenezwa ili kusaidia tabia salama na chanya ya mtoto wako. Mpango unapaswa kujumuisha:

- ujuzi mtoto wako anahitaji kwa tabia salama na chanya
- jinsi mtoto wako atajifunza ujuzi huu na nani atawasaidia
- jinsi mambo yanaweza kuwa salama na chanya wakati mtoto wako bado anajifunza na kufanya mazoezi ya ustadi
- jinsi kila mtu atajua kwamba mtoto wako anafanya maendeleo
- jinsi mtoto wako atakavyosaidiwa ikiwa kuna wasiwasi kuhusu tabia yake katika siku zijazo
- majukumu ya kila mtu.

Ikiwa mtoto wako tayari ana Mpango Mmoja, mpango wake wa usaidizi wa tabia unaweza kujumuishwa katika Mpango Mmoja.

Wakati wa kufukuzwa

Ikiwa mtoto wako amefukuzwa shuleni na ana umri wa chini ya miaka 17, atasaidiwa kwa chaguo ambazo zitamsaidia kutimiza mahitaji yake ya elimu ya lazima.

Si lazima Mkuu wa Shule atoe chaguzi za elimu ikiwa mtoto wako amepita umri wa elimu wa lazima (miaka 17 na zaidi).

Taarifa zitatolewa ili kukusaidia wewe na mtoto wako kuamua kuhusu elimu nyingine na njia za kukusaidia wewe na mtoto wako.

Ikiwa mtoto wako amefukuzwa shuleni na ana umri wa miaka 17, Mkuu wa Shule anaweza kughairi uandikishaji wake.

Ikiwa mtoto wako amefukuzwa kutoka shule zote za serikali, uandikishaji wake utaghairiwa.

Mwishoni mwa kipindi cha kufukuzwa, ikiwa mtoto wako ana umri wa miaka 18 au zaidi, anaweza kuangalia chaguzi za elimu ya watu wazima. Unaweza kupata taarifa hii kwenye tovuti ya Idara ya Elimu katika <https://www.education.sa.gov.au/> kwa kutafuta 'Sera ya Uandikishaji Watu Wazima'.

Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu kufukuzwa

Kuunganishwa tena na shule baada ya kufukuzwa

Mtoto wako anaweza kuunganishwa tena na shule yake baada ya kumalizika kwa kipindi chake cha kufukuzwa. Hii itategemea muda gani mtoto wako alifukuzwa na umri wake.

Wewe na mtoto wako mtahitaji kuwasiliana na Mkuu wa shule ya mtoto wako wiki 8 kabla ya mwisho wa kufukuzwa ili kuzungumza kuhusu uwezekano wa kuunganishwa tena na shule.

Ikiwa Mkuu wa Shule ataamua kuwa inawezekana kwa mtoto wako kurudi, mkutano wa kuunganisha upya utafanyika kwa:

- kusaidia mabadiliko chanya ya tabia
- kurekebisha mahusiano ambayo yameathiriwa na tabia
- kagua mpango wao wa usaidizi wa tabia au Mpango Mmoja
- kusaidia mtoto wako kuelewa matarajio ya tabia
- kutambua msaada utakaomsaidia mtoto wako.

Ikiwa huwezi kuhudhuria mkutano wa kuunganishwa tena kabla mtoto wako hajarudi shuleni:

- mtoto wako atarudi shuleni kwa programu mbadala hadi mkutano ufanyike

au

- mpango wa usaidizi wa tabia unasasishwa kwa njia nyingine.

Shule itajaribu kupanga mkutano wa kuunganishwa tena kwa siku na wakati unaokufaa. Ukikataa kuhudhuria mkutano wa kuunganishwa upya au hupatikani kuhudhuria, shule inaweza kufanya maamuzi kuhusu programu ya mtoto wako ya kujifunza na usaidizi wa tabia bila wewe.

Taarifa nyingine muhimu

Watoto wanaweza kuchukuliwa tofauti kwa tabia sawa

Wakati Mkuu wa Shule anapofikiria kuhusu mwikio bora kwa tabia ya mwanafunzi, inabidi kuangalia kila kitu na kufikiria kuhusu mwanafunzi mmoja mmoja anayehusika. Watoto wawili wanaweza kuwa na tabia sawa, lakini inaweza kuwa haki kumtendea kila mtoto kwa njia tofauti. Kwa mfano, ikiwa watoto 2 walikuwa wakipigana, 1 anaweza kufukuzwa au kutengwa na mwingine asifanyiwe hivyo.

Tabia ambayo haikutokea shuleni

Mtoto wako anaweza kufukuzwa kwa tabia iliyotokea nje ya saa za shule na nje ya uwanja wa shule ikiwa kuna uhusiano unaofaa kati ya tabia ya mtoto wako na uhusiano wa shule au shule.

Mtoto wako hawezi kuwa kwenye maeneo ya shule wakati amesimamishwa au kutengwa

Ni kinyume cha sheria kwa mtoto wako kuwa kwenye uwanja wa shule wakati amesimamishwa, kutengwa au kufukuzwa. Ikiwa mtoto wako anakuja kwenye uwanja wa shule, anafanya kosa la jinai.

Mtoto wako anaweza kuwa kwenye maeneo ya shule ili kuhudhuria Mkutano wake wa Maelekezo na mkutano wa kuunganisha upya.

Ikiwa mtoto wako ana sababu zingine nzuri za kuwa kwenye uwanja wa shule, kwa mfano:

- kupata huduma zinazotolewa katika maeneo ya shule
- kuhudhuria mpango mbadala wa kujifunza uliokubaliwa

Mkuu wa Shule anaweza kuidhinisha hili kwa maandishi.

Kujiandikisha katika shule nyingine

Huwezi kumwandikisha mtoto wako katika shule nyingine akiwa amefukuzwa. Wanaweza kujiandikisha katika shule mpya baada ya kufukuzwa. Mkuu wa shule ya sasa ya mtoto wako na Mkuu wa shule mpya watazungumza kuhusu tabia ya mtoto wako na mpango wa usaidizi wa tabia utafanyiwa kazi kati ya shule zote mbili, wewe na mtoto wako.

Ikiwa haufurahii uamuzi wa Mkuu wa Shule wa kumfukuza mtoto wako

Wewe, mtoto wako au mtu mzima anayetekeleza ombi lako au kwa ombi la mtoto wako anaweza kukata rufaa dhidi ya kufukuzwa.

Unaweza kukata rufaa dhidi ya uamuzi wa Mkuu wa Shule wa kumfukuza mtoto wako, au uamuzi wa Mtendaji Mkuu wa kumfukuza mtoto wako katika shule zote za serikali, ikiwa unafikiri kwamba:

- Mkuu wa Shule au Mtendaji Mkuu amemfukuza mtoto wako kwa misingi ya taarifa zisizo sahihi. Kwa mfano, mtoto wako hakufanya mambo ambayo amefukuzwa
- shule haijafuata utaratibu sahihi. Kwa mfano, shule haikufanya Mkutano wa Maelekezo

Taarifa kwa wazazi na walezi kuhusu kufukuzwa

- kufukuzwa ni muda mrefu sana. Kwa mfano, muda wa kufukuzwa ni mrefu kuliko shule inavyohitaji kuweka usaidizi ili mtoto wako arejee shuleni kwa usalama.
- masharti ya kufukuzwa shuleni hayakidhi mahitaji ya mtoto wako.

Mchakato wa kukata rufaa dhidi ya kufukuzwa kwa mtoto wako lazima uelezewe katika Mkutano wa Maelekezo. Shule itakupa fomu ya rufaa.

Ukiamua kukata rufaa dhidi ya uamuzi wa Mkuu wa Shule wa kumfukuza mtoto wako shuleni, ni lazima utoe karatasi kwa Mtendaji Mkuu, ndani ya siku 10 za shule baada ya Kongamano la Maelekezo.

Ukiamua kukata rufaa dhidi ya uamuzi wa Mtendaji Mkuu wa kumfukuza mtoto wako kutoka shule zote za serikali, ni lazima upeleke karatasi kwa Waziri wa Elimu, ndani ya siku 10 za shule baada ya Kongamano la Maelekezo.

Maelezo ya mawasiliano kwa habari zaidi

Unaweza kujua zaidi kuhusu kufukuzwa na mchakato wa kukata rufaa kwa:

- wasiliana na ofisi ya elimu ya eneo lako
- kupiga simu kwa Idara ya Elimu kwa 8226 1000
- kwenda kwenye tovuti ya Idara ya Elimu katika <https://www.education.sa.gov.au/> na kutafuta 'kufukuzwa'.

Msaada wa ziada

Kwa usaidizi wa ziada unaweza kuwasiliana na nambari ya usaidizi ya Mzazi Simu 1300 364 100 (huduma ya saa 24).

Ikiwa mtoto wako anahitaji kuzungumza na mtu, unaweza kumhimiza kuwasiliana na:

- [Headspace](#)
Msaada wa afya ya akili kwa watoto na vijana wenye umri wa miaka 12 hadi 25. Simu: 1800 650 890.
- [Kids Helpline](#)
Usaidizi wa marafiki, nyenzo za kujisaidia na ushauri wa simu na mtandaoni kwa watoto na vijana wenye umri wa miaka 5 hadi 25. Simu: 1800 55 1800.